

Megjelenik a lap **Temesvárott** minden **kedden**.

Előfizetési díj akár helyben, akár postai szétküldéssel:

Egész évre 6 ft. pp. = 6 f. 30 kr. ujp.

Fél évre 3 ft. pp. = 3 f. 15 kr. ujp.

A helybeli előfizetők a lap házhozordásáért rendelést tehetnek a lap kiadó hivatalában.

Szerkesztői iroda: belváros, bécsi utca 68. szám, első emelet.

DELEJTÜ.

A tudomány, anyagi érdekek és szépirodalom közlönye.

Jelige: Csak az a nemzet vész el, mely önmagát elhagyja.

Előfizethetn helyben a szerkesztőségénél, vagy a helybeli könyvkereskedésekben; vidéken minden cs. kir. postahivatalnál a szerkesztőséghez utasítandó bérmentes levelekben.

Hirdetések minden közhasználatban lévő nyelven fölvetetnek. A beíratásért minden három hasábos egyes sorért 4 p. vagy 7 uj krajcárnyi díj számíttatik.

Kiadó hivatal: belváros, bécsi utca Uhrmann Márton műkereskedésében.

Kedd, május 31. 1859.

22. szám.

Második évi folyam.

Temesvár s a Bánság elvesztése. 1551—1552.

(Folyt. és vége.)

A mint e felől értesült Ulman Bég, ki az nov. 9-ki s 12-ki roham s azóta mindennap történt háborgatás által nagy veszteséget szenvedett, kijelentette, hogy nem csak Lippát átadja, hanem Csanádból is kivzeti a török őrseget, ha 20 napi pihenés után bánatlanul kivonulhat a várból s bocsájtatik a határig.

Castaldo mit sem akart erről hallani, s feltétlen megadást kívánt, s véleményét nem csak a külföldi vezérek, hanem Nádasdy, Perényi, Pathóczy s Balassa s azt mit a vár átadása által vékezett az ostrom alatt számos hős tett által jóvá tett Pethő is osztottak, míg ellenben Martinuzzi azon nézetből indulván ki, hogy ha nem teljesítetik a basa feltétele, sok idő vesz el az ostrom által s nem lesz, mint a siker érdekében megkívánható, a sereg egy része által azonnal üldözhető a megrémülve hátráló beglerbég, Ulman basa ajánlata elfogadását sürgette.

Hovcs vita keletkezett, s végre annyira tudott hatni földicire a remete, hogy mindnyájan nézetéhez álltak, mire Castaldo is, ki ez által új alapot vélt lehetni a bibornok bevádlására, szintén megegyezett abban, hogy szabadon kivonulhasson a várból a mozlím őrseg.

December 5-én 1300 emberrel, az eleinte 5000 mozlimból állt védsereg silány romjával vonult ki Ulman bég Lippából, a bibornok rendeletére Szabó István székelyei, Cserepits Miklós s Bozich Péter szerbjei adatván mellé védkiséretül a Temes tulsó partjáig, — ott Balassa Menyhért s Horváth Ferenc hadai táboroztak. — E két hős a haditanácsban a pogányok elvonulása ellen nyilatkozván, most midőn bajnokaik az elvonuló mozlímek megtámadását sürgették, nem gátolták meg azt, sőt helyeselték, s így azonnal megrohantatván a törökök, hős ellentállásuk dacára is nagy részben lekonzoltattak.

A bibornok másnap erélyesen sürgette az adott szó megszegői büntetését, de Castaldo elég büntetésnek mondván Balassára nézve, hogy súlyos sebet kapott, s a csatában elvesztette legjobb barátját Bosniak Ambrust, mitsem akart hallani a remete által sürgetett büntetésről.

Elmaradt ez, de mint alább látni fogjuk, később

a hon legjelesebb fia egyike, s véle több hős borzasztóan lakolt azért, mit Balassa s Horvát vékeztek, mert minden körülmények közt véték az adott szó megszegése, s százsorta vétkes az, ki alkalmat nyújt fajnuk elleneinek azt mondhatni: a magyar nem tartja meg azt, a mit becsületére fogadott. —

III.

Kevéssel azután, hogy bevétetett Lippa, Castaldo armánya áldozatává lön Martinuzzi, ki december 16-án néhány órával a nap felkelte előtt öletett meg orgyilkosilag Pallavicini, Ferrari, Lopez, Mercada, Campegio, Monino s Scaramucia által.

Ezen gonosz merény a szamosujvári várbán történt. A király bár mint sürgette is, a pápa nem büntette meg a bibornok gyilkosait, de Castaldot kivéve később mindnyájan még itt e földön elvették megérdemlett büntetésüket.

Pallavicini török fogságba kerülve bot s vessző ütések által kizoztatott, s mire kiszabadult, nyomorékká lön, Ferrari Alessandriában akasztatott fel, Mercada veszekedés közben vesztette el fél kezét, melylyel elmetesztette a bibornok fülét, Campegiot Ferdinand szemelátára tépte szét egy bösz vadkan, Lopez undok betegségekben halt meg, Monino Piemontban fejeztetett le, Scaramuciát pedig saját katonái konzolták fel a Provenceben.

Mi Castaldot illeti, ő mint hadvezér adatott Báthory Endre mellé, ki Erdély vajdájává neveztetett ki Martinuzzi halála után. Ezen állásában s később is mint hadvezér temérdek szerencsétlenség oka lön, nevezetesen neki tulajdonítható főleg az is, hogy elveszett Temesvár.

A zultán ugyan is azonnal a mint elmúlt a tél, parancsot adott magyarországi basáinak, hogy minden felé dulva iparkodjanak elfoglalni a várakat, melyeken még nem ragyogott a félhold, s hogy annál biztosabban sikerüljön hazánk meghódítása, Achmedet, kit beglerbéggé nevezett ki, roppant számu sereggel indította meg.

A beglerbég tudván mennyire haragszik a zultán Losonczyra, azért hogy dacolni s diadalmasan ellent állni mert a mult évben, fejét ígérve zálogul fogadta, hogy rövid idő alatt hatalmába keríti Temesvárt s véres boszút áll védőjén.

Losonczy tudta mit ígért az új beglerbég, de az istenbe, s abba hogy annak idejében segílyt kap bizva, készült a hős ellentállásra. Tudván hogy Castaldo kötelessége lenne segédsereget küldeni, Forgács Simont hozzá küldé, de hasztalan, az erdélyi hadvezér azt felelte, hogy mivel a moldvai határnál is áll török had, nem küldhet segílyt, fájdalom hasonló választ adott Báthory vajda is, kitől csak 1000 embert kért Losonczy.

Ugyan akkor, midőn Forgácsot utnak indította, irt Ujlaky Ferenc püspök s királyi helytartónak is, ki azonban sajnálatát fejezván ki, hogy nem nélkülözhet semmi erőt a közelebb fekvő veszély, nevezetesen a budai s más basák hadjáratai miatt, csak későbbre, ha majd Ferdinand a külföldről hol időzött új zsoldos csapatokat küldend, biztatta segedelemmel Temesvár parancsnokát.

Ez látván, hogy sem a királyi helytartó, sem a vajda s erdélyi hadvezér nem küldenek segílyt, Földváry Istvánt nevéhez, a magasztos hazafiúi érzelmű Pekry Annához utasítá, ki azonnal zálogba tévén minden ékszereit, s saját, s férje jószágai egy részét, körülbelül 1000 fegyveressel s szép mennyiségű löporral, s élelem szerekkel indította utnak Földváryt.

De fájdalom a Tóth Mihály vezérlete alá adott sereg, midőn már csak 3 mérföldnyire volt Temesvárról, nagy számu török csapat által támadtatván megszálltatott, s futtában találkozáván azon sereggel, melyet Varkots vezényelt s indított meg Váradról Temesvár felé, ezt annyira elrémítette a török had ropant száma által, hogy mindössze is csak néhányan követték Temesvárra a derék nagyváradi várnagyot.

Időközben a beglerbég átkelvén a Dunán, felszólitatta egy csauz által Losonczyt, hogy átlátván a védelem lehetetlenségét vonuljon ki Temesvár alól mire falai alá ér, de a hős várnagy ki el volt tökéelve, vagy megvédeni a reá bizott eredményt, vagy vértanui halállal mulni ki, a vártérre felállította az őrséget mely 700 magyarból, 150 temesvári városi zsoldosból Mendoza Diego, Castelluvio Gáspár, Perez Alfons vezérlete alatt 500 spanyolból, 300 csehből s 100 németből állt.

A magyar őrség lelkesülten helyeslé Losonczy szándokát, s földieink hősi hevét oszták a spanyolok is, mire a többiek is neki hevülvén, esküvel fogadák, hogy megvédik Temesvár falait, vagy egyről egyig elvérzenek.

Losonczy még mindig bizván, hogy sikerül segílyt nyernie, Ujlakytól, kihez nejét küldé el, bátran készült az ellentállásra, s azonnal a mint elávozott a tagadó választ nyer: csauz, kiküldé 300 magyar s szerb lovassal Rác Milákot, hogy a Bánság s nevezetesen Krassó népessége közül néhány százat egybegyűjtván a várba vezesse.

Azonban már Zsombolyánál, öt mérföldnyire a vártól, nagy számu spahi csapatra bukkant Varkocs, ki erre kénytelen volt ugyan vissza vonulni, de előbb megütközve a sokkal nagyobb számu pogányokkal, 40-et, s ezek közt 5 tisztet hozott fogolyként Temesvárra.

Achmed még inkább felingerülve ezen harci merény által, gyorsan közelgett Temesvár felé, s megesküdött, hogy ha hatalmába kerül kegyetlen kinok közt halállal lakol Losonczy, ki a helyett hogy a várban várta volna be, míg megtámadtatik, lovassaival megrohanta a beglerbég előcsapatát, s több száz törököt mészárolt le, engesztelő áldozatul a hős Sulyok Istvánért, ki ezen merény alatt elveszté életét.

Jun. 29. Péter Pál napja estéjén érkezett Achmed a város alá, s megtelepedvén az Ulicia mezőn, már hajnalkor a város ts délben a várat a keleti oldalról lövetni kezdte.

Néhány nap alatt majdnem egészen szétromboltatván a verseci s praykoi kapu előtti új erődmények Achmet ostromot rendelt, de hiában, mert noha Debel Mustafa nicopoli bég, a jancsárok alvezére, s 2000 ember veszett el a többször megújított rohamok alatt, semmi eredményt sem vivott ki estig, mindössze is csak azon örömben részesült, hogy látta miként rogyott halva össze a hős Castelluvio, kit midőn a visszavert ostromlók ellen új tüzelést rendelt a megmentett verseci kapui erődmény romjairól, talált egy ágyu golyó.

Az ostrom napján néhány nógrád megyei hősnek sikerült bejuthatni a várba s a hír melyet hoztak lelkesítőleg hatott a magyarokra s spanyolokra, kik örvendve hallották tőlük, hogy még mindig védi Zondy kisszámu őrségével a dregélyi várat Haly budai basa 10000-re menő serege ellen. — E hős mint tudjuk Temesvár ostroma 10. napján vértanui halál által örökíté meg nevét, ha nem győzhet, ily halálra vágyott Losonczy is, ki ismét új segílyt sürgető követeket küldött Ujlakyhoz s Castaldohoz, de sem ettől sem amattól nem kapva egyetlen fegyverest sem, folyvást oly lelkesedésben tudta tartani, a rövid idő mulva érkező segílylyel ámitott őrséget, hogy julius derekáig minden eredmény nélkül folytatta az ostromot a több rohamot mert, de mindig visszavertett pogány sereg.

Ujlaky menthető, mivel legjobb akarat mellett sem adhatott segílyt, mert mivel Ferdinand nem küldött Bécsből új sereget, számba sem volt vehető az erő, melyet Haly basa s a többi bégek csordáival szemközt rendelkezhetett. De Castaldo s Báthory küldhettek volna segílyt, s ha már átkot érdemel amaz is, mennyivel inkább vétkes volt a vajda, ki e tekintetben semmivel sem volt jobb Martinuzzi gyilkosai főnökénél.

Ekként Jakab napig sikertelen ostromolta Achmed Temesvárt, ekkorra azonban már romban hevert a vizi kapu, mire rohamot rendelt a beglerbég, de mind hiában, mert noha 3000 embert vesztett el, még sem vehette be a kapu romjait sem.

Ezen véres nap nagy áldozatba került Losonczynek is, mert veszedelmes sebet kapott a hős Mendoza Diego, de mind a mellett is kivitette magát a vártérre, s buzdította földieit, hogy mind addig, ugy ezentul is hősen vegyenek részt a vár védelmében.

Másnap alkalmuk nyílt a spanyoloknak megmutatni, hogy teljesíteni vágnak a mire vezérük által fel-

hivattak, mert korán reggel ismét riadót fuvatott Achmed, s kihirdetette, hogy megtizedelteti seregét, ha estére nem lesz bevéve Temesvár. Ezen fenyegetés, s a roppant jutalom, melyet a győzelem esetére ígért, a legvakmerőbb merényekre birta a mozlimeknek legnagyobb részét, s azokat kik hátráltak az ágyuk által közöbök szórt vasdarabok löttek halomra.

Azonban mind a mellett is egész estig hasztalan ismétlék rohamukat a törökök, de ekkor egy jól irányzott lövés légbe repítvén a városban lévő löport a lángok áldozatává lőnek az élelemszerek is.

Az oltás miatt a védők egy része kénytelen lévén eltávozni a falaktól, sikerült a bős janicsároknak elfoglalni a vízi torony romjait, s a bástyák egy részét is, mire ellevén mészve a vártól a város azon része, hol a még megmaradt löpor, s élelemszerek voltak, mindössze csak néhány napra elegendő tápszerrel s löporral volt ellátva a vár őrsége, melytől egészen el volt választva azon csapat, mely a város még el nem foglalt részében lévő erődményeket védte, vagy mely jobban mondva nem védte, mert midőn Achmet követet küldött hozzájuk, s halállal fenyegetődve, ha ostrommal veendi be az erődményt, a megadás esetében kegyelmet s szabad elvonulhatást ígért, a többnyire külföldiekből álló őrség, éltét előbbre becsülvén a vértanui halálnál követséget küldö Losonczyhoz, hogy ő ne védje tovább a várat, hanem fogadja el a beglerbég ajánlatát, ki mindnyájuknak kegyelmet ígért, ha megnyittatnak előtte a vár kapui.

A hős várparancsnok kérve s fenyegetődve iparkodott a beglerbég ajánlata visszautasítására birni az őrség azon részét, mely a mellett nyilatkozott s biztatta az elcsüggedteket, hogy már Szegednél s Aradnál állanak a király s Castaldo által küldött segéd csapatok.

Losonczy jól tudta hogy sehonnan sem jön segély, de esküjéhez hiven vértanui halállal akarván kimulni Temesvár védelmében, megengedettnék, sőt kötelességében fekvőnek vélte ezen aaptalan állítást, mely által uj csatázásra reménylette birhatni a csüggedőket.

Csalódott, mert ha bár addig még ki nem adta lelkét az eldöntő percben éppen haldokló Mendoza, a spanyolok megígérték is, hogy tovább is hősen védendik Temesvár falait, később midőn élni szünt a hős, az alkudozni ohajtók csábitásainak engedve kijelentették, hogy nem oltalmazták tovább a várat.

Losonczy újra esengett, de hiában, mert a magyarok többsége is fájdalom a megadás mellett nyilatkozott.

A külföldiek elpártolása után nem védhetjük meg Temesvárt, mondák, s így hazánk ellen vétkeznénk, ha itt hiában feláldoznánk életünket, midőn másutt még használhatunk karjainkkal a közügynek.

Losonczy nem így vélekedett, ő a vértanui halált előbbre veendőnek vélte, a bár mily ürügy s mentiség által támogatott szerinte szégyenteljes megadásnak, de hiában szónokolt, hiában hozta elő, hogy nem lehet bizni a pogány adott szavában, s hogy gyávaságuk

dacára is elveszthetik éltüket, a fentebb említett nézet, melyet a hon iránti kötelességgel megegyezőnek tartott sok bátor férfiú is, közakarattal elfogadtatott az elcsüggedettek s gyávák által, s így nem maradt egyéb hátra Losonczy számára, mint megegyezni abban, a mit meg nem gátolhatott.

A mint egy régi krónika mondja, a mint elejbe tétetett az egyezkedési okmány, csak nehezen tudta meggátolni Forgách Simon, hogy ne vessen véget életének háló termeiben, hova a már kezében volt tollat eldobva rohant.

Leirhatatlan a honfiai keserv, mely a hős szívet dulta, midőn megkezdődött a kivonulás a várból. Az egyezkedés s a basa rendelete következtében elől a betegeteket s sebesülteket s pogyászokat vivő szekerek mentek, utánuk Losonczy s a magyarok lovagoltak a németek s spanyolok által követve. — A menetet a városból kivándorló s nagy részt nehéz batyukat cipelő polgárok s polgárnők fejezték be.

Losonczy könnyezve nézte e jelenetet, s átkozá azokat, kik e szerencsétlenség a hon legnevezetesebb várai egyike elveszésének okai voltak. Tudta, hogy könnyen elhárítható lett volna e csapás, s kétségbeesésében csak az vigasztalta, hogy rövid idő mulva lelend alkalmat diadalmasan küzdhetni a pogányokkal, kik most kaján gunynyal arcaikon állák körül a kivonulókat, kik a praykói kapun kiérve két részre osztattak.

Losonczyt udvariasan üdvözölték Achmed s Kazzun s testőr csapataikkal körülvéve kísérték odább, azonban alig hogy eltávoztak a kaputól, kétségbeesett kiabálás lön hallható, a jancsárok, kik a lippai véres eseményre hivatkozva folyvást az őrsereg felkoncoltatását követelték, meg akarták fosztani a polgárságot, a magyarok védelmezték őket, s így néhány perc mulva véres összeütközés keletkezett a pogányok s honfiaink közt. Achmed hátra lovagolt s parancsolá jancsárainak, hogy dugják hüvelyekbe a fegyvereket, de hiában, a bős csapat nem engedelmeskedett, s így általános lön a boszuszomjas önvédelem szülte összeütközés.

Tomory Endre, ki Losonczy aranyzott vértét s sisakját vitte, lerántatott a lóról s megöletett, mire a volt várparancsnok e szavakkal: „Rajta barátim! a pogány megtörte szavát, az isten büntet bennünket, hogy feladtuk a várat, tegyük jóvá a vétket az által, hogy itt mulva ki, előbb néhány száz pogányt pokolba küldjünk. Előttem nincs becse az életnek, s a ki igaz magyar, velem együtt küzd s hal meg.”

Ezt mondva levágta Achmed testőrei kapitányát, s áttörve lovasaival a jancsárok tömegén egyesült a spanyolokkal s németekkel, kik most átlátva mi lön jutalmuk, honfiainkkal vetekedve küzdtek, s mielőtt elvérzettek sok pogányt öltek meg.

De a diadal lehetetlen volt. Sövényházy Ferenc, Prestóczy Lukács, Ujszászy Sándor, Sáfrán László, Betskereky Fábán, Ujhelyi Pál, Korlát Imre, Pattantyus Tamás, Párnás Lukács, Szén Márton, Zoltán József, Fekete, Nagy, Szabáry, Szörényi, Moga, Kazméry,

Kenderessy, Borbély egymás után véreztek el, s végre fején halálos sebet kapva esett le lováról Losonczy is, mire a többiek is nevezetesen Forgách Simon, Batthyányi Farkas, Rátz Milák, Farkasich Péter, Ispán István, Pattantyus Balázs s Bornemisza János, kisebb vagy nagyobb sebeket kapva a pogányok rabjaivá lőnek.

Losonczy Achmed elejébe vezetvén keserű szemrehányásokkal halmozta el adott szava megszegéseért, mire a basa azzal mentette magát, hogy a vérengzés akarata ellen történt, mint visszatorlás azon mészárlásért, melyet a magyarok Lippánál követtek el. — Losonczy tagadta, hogy e mészárlás akarata ellen történt s cudar hitszegőnek nevezte Achmedet, ki erre felbőszülvén, előbb elfürészeltette lábait, s e borzasztó kínos halál után lemetszvetvén fejét, azt a rabokkal Stambulba küldte.

A polgároknak azonban kegyelmet adott, de a közbejött véres összeütközés által megszüntnek mondván a szabad elvonulhatási ígéret kötelezettségét, vissza parancsolta őket a városba, melyet Kazzun kormányára bizva hirdette ki táborában, hogy beváltván Temesvárt érdeklő szavát, sorra fogja bevenni hazánk várait.

S fájdalom, hogy nagy részben teljesíthette a mit urának ígért, mert miután — nem honfiaink hibája miatt — elveszett Temesvár, a karansebesi s lugosi ör-

ségek szabad elvonulhatást nyerve, átadták a basának e két eredményt, mire Lippa felé indult meg.

Ezen erős vár elegendő löporral, élelem szerrel s örséggel volt ellátva, de gyáva volt a várnagy Aldana Bernát, kire Castaldo által bízott. Hiába bízatta Ociatovich Döme s Zárai Péter, hogy dacoljon a törökkel míg Castaldo segélyt küldend, a gyáva ki tudta, hogy segélyt nem kap, hanem meg kell halnia, ha ellent áll, véle egy értelemben lévő alárendeltjei által tulságosan megtöltetvén az ágyukat, s lukakat ásatván a kapuk s tornyok alatt s ezekbe löport töltetvén, s ilykép légbe repittetve a várat szökött meg. — Achmed még hat mértföldnyire állt Lippától, midőn ez történt, s a mint Aldana gyáva tette felől értesült, Kazunt előre küldvén, hogy eloltva a tüzet megmentse a mi megmenthető, más nap diadalmasan vonult a várom alá, s feltüzetvén fölibe a félholdat, néhány nap alatt elfoglalta a külföldi örségek által elhagyott egyéb bánági eredményeket s Solymost s Csanádot is, mind ezen várak kulcsait, s temérdek foglyot s fejet küldve Byzanzba tudatta a padisahval, hogy meghódítá számára az egész Bánságot, Magyarország 433 □ mértföldet tevő legtermékenyebb, legáldottabb részét.

Igy veszett el Temesvár, így a Bánság, s az ember nem tudja könnyezzen-e vagy átkozódjék, ha ezen eseményekre gondol! —

Remellay G.

T Á R C A.

A sors álnoksága.

Novella.

Irta Thöbey.

(Vége.)

István eleinte nem akart beléegyezni az orvos rendeltébe s Pestre akart utazni, mi Hidföyt, ki semmit sem tudott István szerelméről, nagyon meglepte; végre azonban engedett a fiatal ember Hidföy kérésének, kit a törvényszék a még nem teljes korú gróf gyámnókaul nevezett ki.

Eleméry gróf tehát lovagolva és vadászva tölté a nyarat és őszt; mind ez idő alatt gondolatai távol jártak s szívében szüntelenül élt ama szép ifju leány képe, kit oly nagyon szeretett, bár még egyszer sem beszélt vele, bár még nevét sem tudta.

Végre eljött a nehezen várt idő, s István utazó kocsiba ült; a kocsi repült, éjjel nappal haladt, s még is a grófnak úgy tetszett, mint ha tekenős békák huznák.

Kilenc óra volt mikor Pestre érkezett; a színháznak tehát még nem lehetett vége, még ma láthatá őt. Egyenesen a színházhoz hajtatott.

Midőn belépett a földszintre, szemei azonnal ama bizonyos páholyra tévedtek, de nagyon kellemetlenül volt meglepetve, midőn ott a helyett kit látni remélt, egy fehér nyakravalós és magas inggalléros sovány urat látott, kinek öltözete mutatá, hogy színház után bálba szándékozik menni. Haja igen gyéren volt ezen urnak, és sem bajusszal sem szakállal nem bírt, hanem arcain, füleitől lefelé egyenesen

orra hegyének tartva, de szerencsére utközben még megállapodva, két igen rövid, de annál szélesebb kefe állott.

István kisetett a színházból s felkeresé a páholytisztogatónt.

Azzal kezdé meg a társalgást, hogy a nagyon komor tekintetű nőnek egy aranyat nyomott kezébe, mire ennek vonásai meglepő változáson mentek keresztül.

István megmagyarázá hogy mely páholy tulajdonosának nevét kívánja tudni.

— Az a gróf X. Tivadaré.

— Azon ifju hölgy kié e páholy azelőtt volt, most talán mást bir.

A nő egy percig gondolkodott.

— Annak most nincs páholya.

— Tehát elutazott?

— Nem tudom.

Eleméry gondolatokba merülve ért lakására; reménylél ugyan, hogy könnyen meg fogja tudhatni eszményképe hollétét, de még is kellemetlenül hatott rá, hogy nem láthatá őt oly hamar mint hitte. Azután ábrándok és légvárak költöztek lelkébe s tarták ébren érzékeit; így történt hogy már reggelfelé járt az idő mikor elaludt, dacára annak, hogy a hosszú uttól meglehetősen el volt fáradva.

A késő elalvásnak az volt következménye, hogy rendkívül későn is ébredt s már tíz óra lehetett midőn elindult azon szándékkal, hogy Hidföyhez menjen, ki már több hónap előtt visszatért Pestre.

Gondolatai most vissza tértek azon tárgyra, mely tegnap estve foglalkoztatá.

Hol találhatnám fel őt? gondolá Eleméry.

Midőn így lesütött fővel haladt az utcákon, egyszerre ének és zene hang üté meg füleit; feltekintett s egy komor tekintetű épületet látott maga előtt, egy magas templomot, melynek falait az idő megbarnította.

E méltóságteljes épület s a magasztos hangok, melyek abból előzengtek, nagy benyomást tettek István lelkére.

— Istent fogom kérni, hogy engedje feltalálom szerelmem tárgyát, gondolá István és belépett a templomba.

Gróf Eleméry István egy percig meglepetve legelteté tekintetét a nem várt látványon mely szemei előtt volt; az oltár körül feketébe öltözött nők állottak, s az oltár előtt szintén állott két ily alak, hátat fordítva a bejáráshoz.

Egy fiatal apácát szenteltek fel.

István lassu léptekkel haladt a legutolsó székig s ott letérdelt egy ájtatosan imádkozó agg mellé.

Fent a karon zúgott az orgona s hangjába az éneklő nők szava vegyült.

A szertartás végéhez közeledett, az apáca megfordult az oltár lépcsőjén, hogy utoljára mutassa arcát a világnak. Szép ifju arc volt ez, ugyan az melyet István két év előtt látott először a nemzeti színházban.

Hogy István ekkor mit érzett, nem írhatjuk le; miután egy ideig mint megkövülve, mozdulatlanul állott, a mellette térdelő agghoz fordult s rekedt hangon kérdezé:

— Hogy hívják ez apácát?

Az agg úgy látszék haragudott e vallástalan háborításért s a kérdezőnek arcába tekintett, de ijedten vonult el tőle mikor vonásainak kifejezését észre vévő, s csak ismételt kérdésére felelt:

— Gróf Eleméry Irén.

E csapás megsemmisítő volt; István érezte, hogy el fog ájulni s ezt nem akarta; óriási erőlködéssel leküzdé gyengeségét s szédülő fővel felkelt s elhagyta a templomot.

Haza felé irányzá lépteit; midőn haza ért egy karszékbe veté magát és elkezdett kacagni, és kacagott oly görcsösen és oly sokáig, hogy midőn nem bírván tovább, abba hagyta, arcán az izzadság gyöngyözött.

Azután felállott s egy tükör elé lépve letörle arcáról az izzadságot s mosolyogva szólt:

— Semmi az, semmi az, gazdag vagyok, mi kell egyéb, hisz elértem a mit olyan nagyon kívántam; gazdag vagyok, nagy ur vagyok, most felléphetek kedvesemnél mint kérő, hahaha!

Ily különös hatást idézett elő nála a fájdalom netovábbja.

— Hová is akartam azelőtt menni, mikor aztán a templomba tévedtem? mondá István; igen, Hidfőyhez, jerünk tehát.

Fejére tette kalapját, fölvette keztyűit, azután távozott. Midőn Hidfőyhez ért, bámulatos lelkierővel a legegységkedvű arcot mutatá.

— A többek közt, szólt István miután már több közönyös tárgyról beszélgettek, mi történt Eleméry Irénnel; úgy emlékszem, hogy ön nevemben tetemes pénzösszeggel szándékozta megkínálni, minthogy, mint ön mondá, a leány nem tehet anyja vétkeiről, s kár volna ha ő bűnhődne.

Ezt csakugyan meg is tettem; irtam e tárgyban báró Kólthynak, de ajánlatom vissza utasított. A báró azt felelte, hogy éppen nem tartaná gyámleányára nézve lealázónak rokonától a kínált vagyont elfogadni, és hogy korántsem büszkeségből utasított vissza ajánlatunk, hanem azért, mert ő azt tartja, hogy miután Irén anyjára reabizonyult ama iszonyu büntett, tehát legjobb gyámleányának a világtól tökéletesen visszavonulni, és hogy ez, miután a mult eseményeivel megismerttetett, reá állott a báró kívánatára s a zárdai életet választá.

István azután még különféleről beszélt Hidfőyvel s mindig a legtökéletesebb nyugodtsággal.

Eleméry István ezen lázas állapota ha sokáig tartott volna, örültségbe ment volna át, sőt talán már az örültség kezdete is volt; de szerencsére e természet elleni nyugodt-

ságot néhány nap mulva a legmardosóbb fájdalom küljelei válták fel; a mig ez utóbbi állapot tartott, István szobájából nem mozdult ki s egy inasát kivéve senkit sem bocsátott maga elé; csak egyszer volt kénytelen Hidfőyt látni. Az ügyvéd miután megtudta védencének beteg lélekállapotát, nem hallgatva az inas tiltakozására, belépett az ifjuhoz s résztvevően kérdé fájdalmának okát.

István eleinte hallgatott, de végre elbeszélé szerelmének egyszerű történetét. Szívének egy baráti kebelbe való kiöntése s Hidfőy igaz és őszinte részvéte, valamennyire csilapíták fájdalmát, legalább külsőleg s ez idő óta csendes búskomolyság lépett az előbbi dühös fájdalmak helyébe.

Nem sokára azután gróf Eleméry elbucszott egyetlen barátjától, és oly módon, hogy soha nem látás esetére is látzott gondolni. Eleméry István keletre utazott.

És ha olykor napbarnította arcú arabok közt ülve setét éjeken, az előtte lobogó táborig tűzbe tekintett, vagy ha tekintetét látszólagosan a sivatag délibábján legelteté, vagy szemei előtt az emberi kéz sok ezredéves óriás művei emelkedtek, durva de nagyszerű egyformaságokban, lelke előtt mindig ugyanazon kép lebegett és a természet és művészet csodái hatalmas jelenéssel nem voltak képesek egy szomorú emléket kiemelni a lélek központjából.

Szük szobában ül az ifju apáca; előtte az asztalon mécs ég, derengő világot adva. Az olvasó gyöngyei peregnek alá fehér ujjai közt, de a szemekből peregnek olykor átlátszó gyöngyök. Egy rég hallott zenemű hangjai zúgnak füleiben; szemei előtt elvonulnak mik egykor annyi örömet annyi boldogságot szereztek neki, egy fényes táncterem, kies vidék, vig barátnék. Most nem lát ilyeneket. A szomorú kis hajlék, s ha az ablakon kitekint leveletlen fák, s egy hó lepte szomorú kert, és szigorú arcú apácák; ezt látja most minden nap.

Most még egy kép merül fel emlékében; egy ismeretlen ifju. Ekkor az apáca eloltja lámpáját s zokogva lenyugszik kemény ágyára; sir és addig sir, mig az álmok szelleme vissza viszi lelkét az elmúlt boldog idők korába, hogy reggel újabb fájdalmakra ébredjen.

Heti szemle.

— A péterváradii ezred helységében Morovicon, a téglavetők közt azon hír járt, hogy a téglakemence körül kincsek volnának elásva, és ezen okból a tulajdonost kutatásokra felszollították. A tulajdonos azonban a dologgal keveset gondolt. De Tolnai Péter nemesmiliticsi lakosnak véletlenül jutott a szerencse kincsekre akadni. Vályogvetésre t. i. földet emelvén ki, egész csontváza akadt, melynek karjairól két ezüst karperecet, ujjairól több gyűrűt, és a koponyáról egy sodrott ezüstmű készült és fölfelé hajló levelekkel ellátott koszorút vett le. Az egész kincs 19 $\frac{1}{2}$ lat ezüstöt nyomott, mely szakértők által vizsgálattván, római izlésű munkának ismertetett föl. Sajnos, hogy ezen régiségek egész állapotjukban meg nem mentethettek. Tolnai Péter ugyan is egy másik munkás társával és egy véletlenül oda vetődött asszonynyal megosztani kénytelen volt. A gyűrűk közül több az asszonynak, a férfiaknak egy-egy karperec, gyűrű és a kettő tört koszorúnak fele jutott. Mint hiteles forrásból értesülünk, a két karperec és a koszorudarabok, valamint gyűrűk még a férfiak birtokában vannak, de az asszony az ő osztályrészét 5 rőf hitvány kanavászért egy kalmárnál hagyta. Ebből is kitetszik, hogy nemzeti muzeumunk a nép között még kevésbé ismertetik, különben a felfedezők tudták volna, hogy ott a talált régiséget jobban jutalmazták volna, mint a kalmárnál. Miveltségi állapotjainkra rossz világot vet, hogy valahányszor

műkincsekről szólunk, soha sem tehetjük azt, hogy vandalis-
mus ellen fel ne jajduljunk. Egyébiránt, ha már ez uttal is
hiba történt megint, legalább kívánatos volna, hogy azon
hely, melyen a nevezett régiségek találtattak, szakértőleg
mélyebben átvizsgáltassék.

— A lapunk 18. számában említett hernyók, melyek
Gakova földjeit pusztították, már a zombori buzaföldekre
is kerültek, de itt kevesebb kárt okozhattak, mert a földek
hosszában árkok ásatván, ezekben nagy része bele veszett,
a többiek pedig a hatóság és gakovai helység előljárósága ré-
részeről tett intézkedés következtében hengerek, és emberek
taposása által eltiportattak. Reményljük, hogy a hernyók
jövőre oly nagy veszélyt nem okozandnak, mert a kirepült
lepkék petéiket alacsony fűhalmazokra rakták, hol a hangyák
mohón emésztik föl. Ezen hernyók által összesen 40 lán-
c föld pusztítottatott el.

— Levelek Amboinából, egy a hollandusok birtokában
lévő hasonnevű szigetről az ind tengerben, hazánkfiának, Dr.
Dolezsall Lajos halálát jelentik, ki mint orvos ugyan ott állt
szolgálatban. Érdekes természettudományi tárgyakkal gazda-
gítá muzeumunkat, és a P. Lloydban szintén e tárgyú leve-
leket közölték.

— A Pázmány intézet lelkes növendékei példájára, a
bécsi műegyetemi tanuló magyar ifjuság szintén bizonyágát
adta, hogy a legfőbb nemzeti érdekekről meg nem feledkezik.
Ugyanis Bécsből april 30-án kelt levelével a magyar tu-
dós társaság alaptökejének gyarapítására 500 pengő fo-
rinttal hozzájárultak. Isten tartsa meg a derék ifjakat.

— Régi orvosnak tapasztalásából közöljük, hogy a birs-
alma (Cydonia) a leghatósabb szer mérég ellen, melynek
erejét megrontja és elveszi. Azért főtten és sütötten ajánlja a
viselős asszonyoknak hogy egyék. Nem csak szép és egész-
séges magzatokat fognak szülni, de azokat himlőtől is meg-
óvják, minthogy az evett birsalma a mérget mind megvesz-
togeti bennök. Jó volna, ha ezt a maroknyi magyar nép
tudná, nem kellene beoltani a gyermekeket, mi ellen kül-
földön is már roszalva nyilatkoznak.

— Halála előtt meglátta koporsóját. Tordán
S. . Pál csizmadia mester betegen fekvő nejének koporsót
csináltatván, azt neki következő szavakkal mutatta meg :
„Nézd e koporsóban fogsz te ma, vagy holnap fektünni!“ ké-
sőbb elment az egyházfihoz, hogy felesége lelkeért huzza
meg a lélekharangot, „nőm, ugymond, ma vagy holnap ugy
is meghal, had hallja még életében a lelkeért megszólaló
harangot.“ — A szegény nő csakugyan meghalt, s a ke-
gyetlen férj egy hét múlva újra megnősült, de a boldog há-
zasság nem tarthatott sokáig, mert a boszuló nemezis utol-
érte, s neje ellene váló pört kezdett.

— Irtó szer a csobánok (svábok) és tücskök ellen.
Ezen alkalmatlan férgek ellen eddig csak arzenikkal (mireny,
egérkö) lehetett sikerrel harcolni. De ha ezen, hatásával
annyira pusztító mérég átaljában veszedelmesnek tetszik, ezt
annál nagyobb mértékben a svábok és tücskök irtásánál meg
kellene fontolni, minthogy ezen bogarak leginkább konyhák-
ban, a meleg tüzhely közelében, az éléskamarákban sat.
szoktak tartózkodni. Igen becses tehát a legujabb korban
tett ama fölfedezés, hogy a póris (borax) — oly só, mely
az embernek és állatnak legkevesebbet sem ártalmas, a tücs-
köket és svábokat rögtön megöli.

— Humboldt hullájának diszszertációs kitétele alkalmá-
val, az eltemtetését megelőző napon egy szentségtelen kéz
röla a gyémántos Newski Sándor féle rendjelt ellopta.

Temesvári ujdonságok.

* Azon okok, melyeket a kereskedelmi kamara felhozott,
hogy az itteni fiók leszámítolási intézet számára 500,000 fo-

rinttal magasabb alaptökét kinyerjen, pénzvizonyainkra nézve
jellemzetesek mintsem hogy ezekről itt említést ne tegyünk.
Már a leszámítolási intézet megalakulásakor kitünt, hogy an-
nak alaptökeje kevés, és azt — úgy mond a kamara — kü-
lönösen az 1857. évben beállt kereskedelmi krízis alkalmával
éreltük. Ha már jobb viszonyok közt kicsiny volt az intézet
alaptökeje, annak szaporításának szükségét most még ke-
véssébbé lehet kétségbe vonni. Eddig az időre szóló üzletek
többnyire oly papirokkal köttettek, melyek Bécsben domici-
liáltattak; minthogy azonban ezen papirok ott most igen ne-
hezen kihelyezhetők, következik, hogy ezen üzleteket itt
helyben kell végezni, és az illető váltókat itt leszámítolni.
Ez azonban csak akkor történhetik, ha a fiók leszámítolási
intézet nagyobb tökével bír, különben az üzlet emberei a
magok pénzére szorítva volnának, és a kereskedés pangásban
volna. A helybeli takarékpénztár, mely jeles kezelésénél fogva
városunk valódi jótéteménye volt, és nevezetesen váltó leszám-
ítolási üzletével a kereskedést és az ipart hathatósan támo-
gatta, ezen üzletét most megszorítani kénytelen. Részint a
minden háztartásban érezhető felszökése az élelmi és ipar-
üzleti költségeknek, részint a hangulat egy megfejthetlen
aggályossága, sok magán embert arra ösztönözték, hogy a
takarékpénztárba befektetett tőkeit annak felmondja, a me-
lyek tehát most körzéből jutottak ki. Az itteni, vagy itt
domiciliált váltók értékitésére tehát nem marad egyéb, mint
a fiók váltóleszámítolási intézet, a mely pedig a mindinkább
növekedő igényeknek meg nem felelhet. Az utóbbi állítás
valósága abból is kiviláglik, hogy most oly cégek (firmák)
is a nevezett intézethez fordulnak, melyek azt eddig nélkü-
lözhetőnek tartották. Ezen utóbbi körülmény részint magya-
rázatot nyer a szerte tisztelt Arnstein & Eskeles ház buká-
sában, mely az itteni piacot nagy hitelről megfosztá, és a már
különben is kényes viszonyokat még inkább bonyolítá. Nem
lehet említés nélkül hagyni, hogy a most beállt árkeleti kü-
lönbségek (coursdifferenzen) az elzálogosított állami papirokra
fölfizetést tesznek szükségessé, melyet pedig csak akkor lehet
kiszolgálni, ha a földbirtokosoknak alkalom nyújtatik az
eladott terményeikért nyert papirt itt helyben értékesíthetni.
A kamara arra hivatkozik, hogy mint egy nagy tartomány
iparérdekeinek képviselője szól, és hogy már régibb időben
elmaradásunkat hitelintézeteink nem létében kellett keresnünk.
Végre avval fejezi be a pénzügyi ministeriumhoz intézett
kérelmét, hogy a kért 500,000 fnyi tőkeszaporítás által az ide
való szükséglet koránt sincs túlhaladva, mert a fiók v. l. intézet
jótéteményében nem csak Temesvár városa, hanem átaljában
az egész tartomány kereskedelme részesül, és mert be va-
gyon bizonyítva, hogy sok üzleti ember a maga, különben
nagyon jó papírjait már csak azért sem hozza a leszámító-
lásra, mert az intézetnek ismert szük ellátásánál fogva előre
is felteszi, hogy azokat értékitésre nem juttathatja. Szintoly
kevessé lehet attól tartani, hogy a banknak ide küldendő
tökeje veszélyeztetve leend, miután ez még a legkritikusabb
időben is nem csak hogy kárt nem vallott, de még a leg-
csekélyebb öszveg sem panasztatott be.

* F. hó 29-én a temesvári kath. mesterlegények társu-
lata ünnepélyesen megnyitott. Ez történt reggel egyházas
ájtatossággal; estve az egylet szállásán szavallási, éneklési és
színi jelenetek előadásával. A társulat célja a mesterlegények
további kiképzése, az erőteljes vallási és polgári érzületnek
és életnek fölgerjesztése és ápolása által, hogy így egy derék
és tisztas mesteri testület képeztessek. Csajághy Sándor püs-
pökünk ő méltósága, ki ezen együletet létre hívá, és által is
korunk egyik nagy hiányán segíteni igyekezett. Reményljük,
hogy ő méltósága az általa alakított társulat felvirágzásának
csakhamar fog örvideni.

☞ Szinbázi előadások : 21-én A vén bakancsos. Szigeti-
től. A szinkörben kellett volna előadni, de az eső csak az
első felvonást engedte meg. 23-án Csikós. Szigligeti népszin-
műve. 24-én Hamlet. Shakespeare szomorujátéka. Egressy

Gábor ur első vendégszereplése. 25-én Brankovics György. Obernyik Károly szomorujátéka. 26-án 10000 forint. Szigligeti népszimüve. 27-én Garrick Bristolban, vigjáték Deinhordstein után Csató Páltól. 28-án A Czárnó. Scribe új drámája. — Szabó igazgató ur magyar társasága eléggé be-tanult tagokból áll, hogy bár melyik színházi estén kisebb nagyobb élvezetre számolhassunk. Háborító zavar soha sem fordul elő. Egyes tagok pedig valóban szép színházi jártas-ságot tanúsítanak. Kiemeljük F. Szabó Amalia asszonyságot, kit Ophelia, Mara és a Cárnó szerepében láttuk. Ha művészi tökélyre nem emelheti előadványait, ez érdeméből mit sem von le, és mi annak okát inkább hangjának gyöngeségében látjuk, mely a szenvedély fokozatos árnyalására képtelen, mintsem a helyes felfogásban. A hol azonban teheti, szeret-nők, ha a turbékoló modort elhagyná, és kellő helyen erélyesb kifejezést is kölcsönözne szerepeinek. Déési ur jeles volt mint Kis Bálint a Csikósban. Ügyes színészre ismertünk Benedek urban, ki mint Asztolf, Frondham, Weisz lakatos és Sapiaha kedvesen mutatta magát be. A magasabb tragi-cumra talán nem fog emelkedni, mert itt is baj van a kife-jezés erőteljében; ezért szakmája inkább a társalgási dráma. Filippovits ur sok tetszéssel adta Andrist a Csikósban. Kec-késné szintén megfelelő Kőkényesiné szerepében, valamint Kecskés ur mint Márton csikós, és mint Hild (Garrickban). János ur legotthonosabb a társalgási szakmában. Ha komoly

akarát van benne, színművészetünk hasznos tagjává lehet. Károlyi ur mint Szárnyai, Sümegi és Mentsikoff szép ügyes-séget tanúsított. — Egressyt Hamlet, Brankovics, Garrick és I. Peter cár szerepében láttuk. Művészetét a magyar haza már ismeri, és nekünk csak annyi marad hátra mondanunk, miszerint meggyőződünk, hogy mind az, a mi az ő művé-szetéről dicsérőleg mondatott, meg volt érdemelve. Monda-nunk sem kell, hogy közönségünk tisztelt művésziünket a a legmelegebb rokonszenvvel és élénk tapsokkal fogadta, és előadásait kísérte. Egressy körutazása vidéki színészünk emelésére igen jó hatással lehet. — E jelentésünket be nem fejezhetjük a nélkül, hogy a közönségre is egy kis kritikát ne írjunk. A magyar szinidény alatt ugyszólván üres volt a ház, és szemünk hiába kereste azokat a páholyokban vagy földszint, kik magyar nemzetiségüket minden alkalommal any-nyira szeretik fitogtatni. Hja, sok dologban vagyunk mi így, és a csak szavakba kerülő lelkesedés és a tettek közt nem tudjuk mi az arányt helyre állítani. Két évvel azelőtt a magyar színi időszak a leglátogatottabb volt. Ha nem tudnók különben is, már ebből is vehetnők bizonyosságot, hogy van Temesvárott elég jómódu magyar, a ki színházra költeth, most azonban, éppen most jelenlétünket mintegy eltagad-juk, és visszavonulást mutatunk, melyet erénynek nem ne-vezhetni. Oh csak az az elfásultság ne volna!

Kiadó és felelős szerkesztő Pesty Frigyes.

Előfizetési felhívás

a

„Delejtű”

1859. második (július — decemberi) félévi folyamára.

A mozgalmas idők dacára, nem fogja senki sem kétségbe vonni, hogy nemzetiségi, művelődési, irodalmi és általában szellemi érdekeink őrzésére inkább szükségünk van mint valaha. A Delejtű, a Ma-roson tuli vidék első és egyetlen magyar közlönye, tudományos, ismeretterjesztő és szépirodalmi cikkekkel lapirodalmunk terén sajátosságos tért igyekezett elfoglalni, és ezen irányát ezentul is kívánja követni. Ha az ügybarátok támogatására számolhatunk, a Delejtű tovább futandja pályáját.

Az előfizetés ezentul is a régi marad. Egész évre 6 frt. 30 kr., félévre 3 frt. 15 kr. új pénz-ben. A lap megjelenik minden kedden.

Tíz egyszerre beküldött előfizetésre egy tiszteletpéldánnyal kedveskedünk.

Temesvár május 18. 1859.

Pesty Frigyes,

kiadó és felelős szerkesztő.

H I R D E T É S E K .

Cs. kir. szabadalm. osztrák állami vasutársaság.

9206

3186

Hirdetés.

Az alulírt igazgatóságnak van szerencséje a t. c. közönségnek ezennel tudtára adni, hogy 1859. évi május 1-jétől kezdve további rendelkezésig a gabonaszállítmányok, ugymint : buza, rozs, zab, árpa, kétszeres, szemes tengeri, melyek az alább nevezett állomásokon **Pozsony, Bécs**, és az éjszakai vonal állomásai számára **Brünn-ön** keresztül feladatnak, a délkeleti vonalon következő áron, beleértve a fel- és lerakodási- és az általános biztosítási díjakat, szállítatnak, föltéve, hogy az áruszállítások teljes kocsirakodmányt tesznek.

Feladási állomások	Pozsonyig	Marchegg-ig	Feladási állomások	Pozsonyig	Marchegg-ig
	szállítási díj, vámmázsánkt a. é. bezárólag minden mel- lékes díjakkal			szállítási díj, vámmázsánkt a. é. bezárólag minden mel- lékes díjakkal	
Köbölkut	0,26	0,29	Szatymáz	0,56	0,59
Esztergam-Nána	0,27	0,30	Szeged	0,55	0,58
Szobb	0,29	0,32	Szőregh	0,56	0,59
Nagy-Maros	0,30	0,33	Oroszlámos	0,59	0,62
Verőcze	0,31	0,34	Mokrin	0,64	0,67
Vác	0,32	0,35	Kikinda	0,64	0,67
Dunakesz	0,32	0,35	Szt.-Hubert	0,66	0,69
Palota	0,33	0,36	Hátsfeld	0,66	0,69
Pest	0,33	0,36	Gyertyámos	0,67	0,69
Kőbánya	0,37	0,40	Szakálháza	0,68	0,70
Vecses	0,41	0,44	Temesvár	0,70	0,70
Üllő	0,43	0,46	Kissoda	0,70	0,72
Monor	0,44	0,47	Saágh	0,71	0,73
Pilis	0,46	0,49	Zsebely	0,71	0,73
Alberti-Irsa	0,48	0,51	Delta	0,71	0,73
Cegléd	0,51	0,54	Moravica	0,74	0,76
Nagy-Körös	0,53	0,56	Versec	0,76	0,78
Keskemét	0,54	0,57	Jassenova	0,78	0,80
Páka p.	0,54	0,57	Jám	0,79	0,81
Félegyháza	0,54	0,57	Rakasdia	0,81	0,83
Péteri p.	0,56	0,59	Oravica	0,82	0,84
Kis-Telek	0,56	0,59	Fehértemplom	0,83	0,85

Bécs, aprilisban 1859.

9. sz. (2—3)

A cs. kir. szab. ausztr. államvasut-társaság főigazgatóságától.

Cs. kir. szab. osztrák állami vasutársaság.

Cs. kir. szab. tiszai vasutársaság.

9206. sz.

Hirdetés.

Az alulírt igazgatóságoknak ezennel van szerencséjük köztudomásra juttatni, hogy 1859. május elsejétől kezdve további rendelkezésig a gabona szállítmányokért ugymint : buza, rozs, árpa, zab, kétszeres és szemes tengeriért (kukorica) a melyek a tiszai vasut állomásain **Pestre, Pozsonyba és Bécsbe**, és az éjszakai vonal állomásain **Brünn-nön** keresztül teljes kocsirakodással feladatnak, a tiszai vasut vonalain, és a cs. kir. szab. osztr. állami vasutársaság délkeleti vonalain mázsánkt és mérföldenkint mérsékelt t. i. 0,013 forintnyi tétel fog fel-számíttatni.

A fel- és lerakodási illetmények, melyek mind a két társaság számára kivételkép 0,016 fortra megállapítottak, az általános biztosítási díj mellett különösen beszedetnek.

Bécs, 1859. évi april havában.

A cs. kir. szabad. osztr. állami vasut tarsaság fő-igazgatóságától.

A cs. kir. szabadalm. tiszai vasut igazgatóságától.

8. sz.

(2—3)

MOLL

SEIDLITZ PORA

Az utolsó világműkiállításán a hivatalos „Wiener Zeitung“ számai szerint minden hasonnemű házi gyógyszerek közt egyedül csak ez tüntetett ki érdemmel, s a nemzetközi eskütszéknek ezen főhatalmu nyilatkozata által e készítmény föllmulhatlan minősége és dicséretreméltósága a bel és külföld minden hasonnemű készítményei irányában elvitázhatlanul bebizonyított.

Egyedül központi szétküldő raktár: Bécsben a „gólya“ című gyógyszerárban, Tuchlauben, Wandel-szálloda átellenében. — Ára egy bepecsételt eredeti skatulyának 1 frt. 12 krt. pp. Pontos használati utasítások minden nyelven.

Ezen, ezer példákban és sok évi tapasztalás után mint kitünőnek bebizonyult Seidlitz-porok városn és vidéken most már oly általános elismerésre találtak, miszerint azoknak híre jelenleg az ausztriai birodalom határain messze túlterjed. Hogy mit képes mivelní **Moll Seidlitz-porainak** biztos gyógyereje, nevezetesen **gyomor** és **alhasi bántalmaknál**, s hogy azok mily jelentékeny segílyt nyújtanak májbetegség, hasszorulás, aranyér, szédülés, szívdobogás, vértodulás, gyomorgörcs nyálkásodás, gyomorégetés s külömbféle nőnemű betegségeknel azt már mint bebizonyult tény kell elismerni és számos gyenge idegzetű személyek e porok okos használata által már gyakran lényeges könnyebbülést és új életerőt nyertek.

Temesvárott rendeléseket fogad a fenebbi gyógy-szerekre **Uhrmann M.** papir-és mű-árus úr.